

Vergaderdatum 12 maart 2025

Begin- en eindtijd 20.30 uur - 22.30 uur

Aantal bijlagen

Concept-verslag

Voorzitter Johan Gadella

Verslag Bart Leurs

Aanwezig

Johan Gadella (voorzitter), Valga Lamur, Jelle Doosje, Aoife Derriks, Victor Goulmy (leden)
Bart Leurs (griffie, verslag)
Ellie Eggengoor (portefeuillehouder)
Martine Roest (hoofd OPF), Ronnie Hunting (concerncontrol)
Jesper van Koert (accountant)

Afwezig

Rein-Aart van Vugt (accountant)

1 Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering om 20:30 en heet iedereen welkom. Martine Roest, het nieuwe hoofd Organisatie, Personeel en Financiën (OPF) stelt zichzelf voor.

2 Vaststellen verslag d.d. 11 december 2024

Het verslag van 11 december wordt vastgesteld. De afspraak wordt bestendig dat conceptverslagen zo spoedig mogelijk na afloop van de vergaderingen worden gedeeld ter controle en aanvulling.

3 Jaarplanning Auditcommissie

Bij de jaarplanning van de auditcommissie zijn geen opmerkingen.

4 Eerste technische begrotingswijziging

De wethouder licht het stuk toe: in de begrotingswijziging is alles verwerkt wat voorzienbaar is.

De voorzitter vraagt in hoeverre de bijstelling voor de kosten voor Jeugdzorg van 2,6 miljoen structureel is, en waarom die in het meerjarig perspectief recht is doorgetrokken. De wethouder

licht toe dat er veel ontwikkelingen zijn: het advies van de commissie-van Ark en de onderhandelingen tussen VNG en het Rijk, en de gemeentelijke taskforce die met voorstellen komt. Recht doortrekken is het enige dat op dit moment te onderbouwen is.

De voorzitter geeft het woord aan de accountant voor zaken die hem opvielen. Hij benoemt de budgetoverhevelingen uit 2024, die veroorzaakt lijken te worden door werk dat nog niet is weggezet. Hij ziet het risico op het ontstaan van een boeggolf in werk en budget. Die boeggolf was in Nieuwegein in eerdere jaren kleiner, en kleiner dan in andere gemeenten. De wethouder nuanceert dat een deel van de ervan bestaat uit middelen die voor deze bestuursperiode beschikbaar zijn. In de Kadernota voor 2026 geeft het college een beeld of het realistisch is dat die in deze periode nog weggezet worden.

Victor Goulmy vraagt naar de meerinkomsten uit de OZB, die op 395.000 geraamd zijn. Die zullen meer zijn naarmate er meer woningen gebouwd worden. Het hoofd OPF antwoordt dat deze areaaluitbreiding elk jaar bijgesteld wordt. Concerncontrol voegt hieraan toe dat de algemene uitkering (AU) uit het gemeentefonds aan de gemeente daalt naarmate de eigen belastingcapaciteit voor de OZB toeneemt. Daarom wordt er voorzichtig geraamd. Tot slot vult de wethouder aan dat het aantal woningen en inwoners tot een groei van de AU leidt. Deze groei komt ten goede van de middelen voor Groei van de Stad.

Aoife Derriks werpt met het oog op de boeggolf de vraag op of de ambities getemporiseerd moeten worden. De wethouder antwoordt dit een van de voorstellen in het traject Sluitende meerjarenbegroting (SMB) is. Bovendien is de boeggolf minder groot dan die lijkt, omdat veel projecten over meerdere jaarschijven lopen. Ongeveer 85% wordt uitgevoerd.

De voorzitter wijst op de brief van de financieel toezichthouder. Concerncontrol antwoordt dat die de voortgang van de uitvoering van maatregelen wilde monitoren. Hieraan heeft de gemeente voldaan met het overzicht van de voortgang in de bijlage van de Eerste technische begrotingswijziging. Verder riep de provincie op om de kosten voor Jeugdzorg realistisch te ramen.

Jelle Doosje wijst erop dat de provincie waarschuwt voor de kapitaallasten die het investeringsprogramma van 160 miljoen met zich meebrengt. Wat gaan die bedragen? Concerncontrol geeft aan daar nu nog geen exact beeld van te kunnen geven. Maar wel zal het college het traject Duurzaam financieel evenwicht, dat door het vorige college is gestart, voor eind dit jaar continueren. Dit traject heeft een veel langere planningshorizon.

De voorzitter wijst op de waarschuwing van de toezichthouder: vooruitschuiven leidt tot grotere problemen. Concerncontrol bevestigt dat de provincie vooruitschuiven en het ontbreken van een duurzaam financieel evenwicht voor de periode van de meerjarenbegroting niet accepteert. Dat is echter geen nieuws, en daar is het college zich terdege van bewust. Nieuwegein is als New Town nu 50 jaar oud. Dat maakt investeringen in verbetering van buurten en vernieuwing onderwijshuisvesting noodzakelijk. Dat is de aanleiding tot de operatie Duurzaam financieel evenwicht.

De voorzitter concludeert: het stuk is rijp voor behandeling in de Raad. De commissie zal in zijn advies aandacht besteden aan de punten die in deze bespreking naar voren gekomen zijn.

5 Vooruitblik proces: Sluitende Meerjarenbegroting en Kadernota 2026

De voorzitter licht toe dat dit punt informatief van aard is. Het doel is dat het college zijn beeld geeft op de aansluiting van het traject SMB op het proces richting Kadernota 2026.

De wethouder geeft aan dat het werk in uitvoering is. Op 27 maart is er een dialoog met de Raad. Vervolgens gaat het college, met datgene wat is opgehaald, een schets maken van de Kadernota 2026. De raad wordt op 15 mei over de schets geïnformeerd. Vanuit deze bespreking werkt het college toe naar de Kaderraad in juli.

De voorzitter verwoordt de behoefte van de commissie aan een extra informele bespreking met het college, rond of zo snel mogelijk na de schets van de Kadernota. De volgende bijeenkomst van 11 juni is te ver in het proces.

De voorzitter concludeert: met potlood wordt op woensdag 21 mei een extra informele vergadering gepland wordt. Hierin kan de schets van de Kadernota verdiepend besproken worden. Tegen die tijd wordt de behoefte aan deze extra vergadering opnieuw beoordeeld.

6 Wijzigingen rechtmatigheidsverantwoording

De accountant geeft toelichting. Sinds 2023 geeft niet meer de accountant, maar het college een rechtmatigheidsbeoordeling af. Daarom heeft de raad in oktober 2024 nieuwe regels voor de rechtmatigheidsverantwoording vastgesteld, met regels over welke afwijkingen tussen realisatie en begroting acceptabel zijn. Een simpel voorbeeld: als een overschrijding 10 miljoen bedraagt, maar 9 miljoen is te verklaren vanwege bijvoorbeeld een open-einde regeling, dan is de netto fout 1 miljoen. Volgens de regels van de gemeenteraad wordt die netto fout van 1 miljoen acceptabel geacht en zou er geen sprake zijn van een onrechtmatigheid. De wettelijke regels in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) staan dit echter niet toe: de bruto fout moet beoordeeld worden. Dit leidt tot vele onrechtmatigheden, die echter kunstmatig van aard zijn.

De zorg wordt uitgesproken dat deze regels tot het verkeerde gesprek leiden. 'Onrechtmatig' is een zware juridische term, terwijl het door een kunstmatigheid veroorzaakt wordt. Gevraagd wordt welke mogelijkheden er zijn om hiermee om te gaan.

De voorzitter vraagt of dit een andere rechtmatigheidsverantwoording vereist, en of er andere manieren zijn. De accountant geeft twee technische oplossingen: de verantwoordingsgrens ophogen tot 3%, of vaker technische begrotingswijzigingen toepassen. Vanuit de organisatie wordt aangegeven dat er consequent een uitgebreide duiding van de oorzaken van de afwijkingen zal komen in de paragraaf Bedrijfsvoering. De accountant vult aan dat onderscheid gemaakt moet worden in onrechtmatig acceptabel en onrechtmatig onacceptabel. De gemeenteraad zou vervolgens kunnen vaststellen dat de optelsom van onrechtmatig onacceptabele afwijkingen onder een bepaalde grens moet blijven.

De voorzitter concludeert dat de auditcommissie aan de raad gaat adviseren om er op die manier mee om te gaan, om het juiste gesprek te kunnen voeren.

7 Rondvraag en sluiting

Jelle Doosje vraagt of het totaaloverzicht van de maatregelen SMB van 20 februari terug kan keren op 27 maart. De wethouder antwoordt bevestigend.

Aoife Derriks vraagt of zichtbaar gemaakt kan worden wat het effect is als alle knoppen van de maatregelen in SMB op 'maximaal' staan.

Onder dankzegging aan de aanwezigen sluit de voorzitter de vergadering om 21:30.